

מילה בסלע

יצא שכרו בהפסדו, יצא הפסדו בשכרו

"...נוח לכעוס ונוח לרצות יצא שכרו בהפסדו, קשה לכעוס וקשה לרצות יצא הפסדו בשכרו - אדם שכועס מהר (נוח לכעוס) על כל דבר, אע"פ שהוא חוזר ומתרצה מהרה הפסדו מרובה משכרו, שרוב מעשיו מקולקלים מאחר שהוא נוח לכעוס על כל דבר ודבר.

אבל הקשה לכעוס, אע"פ שיש לו מדה רעה שהוא קשה לרצות, יצא הפסדו המועט שהוא קשה לרצות בשכרו המרובה שהוא קשה לכעוס, ורוב מעשיו מתוקנים."

לוקט על ידי

אלעד פריימרק אב לדנה כיתה ב' ואיה גן דולב, קשת
ענבל חזות אם לדניאל כיתה ב' ונועם כיתה א', קשת

הפסדו בשכרו" (כלומר המעשה היה כדאי), אולם שימוש זה הינו נדיר הרבה יותר. דוגמה: מנהל החברה הגיוני, כי בכל פעם שתתם לקרן לב"י, יצא הפסדו בשכרו.

מקור:

נוח לכעוס ונוח לרצות, יצא שכרו בהפסדו, קשה לכעוס וקשה לרצות, יצא הפסדו בשכרו קשה לכעוס ונוח לרצות, חסיד. נוח לכעוס וקשה לרצות, רשע (משנה, סדר נזיקין, מסכת אבות פרק ה' משנה י"ב). פירש רבי עובדיה מברטנורא:

יצא שכרו בהפסדו = ההפסד גדול מן הרוע.

יצא הפסדו בשכרו = השכר היה מרבה על ההפסד, היה כדאי.

יצא שכרו - משמע שהעסק לא היה כדאי. לדוגמה: "דוד התפתה לרכוש מוצרי חשמל מפירמה לא ידועה ובמחיר זול, אולם הם התקלקלו תוך מספר ימים ו"יצא שכרו בהפסדו".

ניתן גם להשתמש בצורה ההפוכה, "יצא

פרשת השבוע למשפחה בהר - בחוקות" ויקרא כה א - כו ב

במדבר (ספר במדבר) ניצב ספר ויקרא. איך הוא מחבר בין הדברים? בחברה החקלאית האדמה צריכה שבת. למי מגיעה שבת בחברה המודרנית? על מה אנחנו מוכנים לוותר כדי לעשות שבת או שמיטה גם בחיים שלנו?

יעל גרוס-רוזן
קשת ירושלים

ערב שירה ביום ירושלים

כמיטב המסורת נקיים גם השנה ערב שירה לכבוד יום ירושלים.

יום שלישי כ"ז אייר 11.5.10

בשעה 20:30

בבית משפחת קיש

ההליכה החיובית מובילה לקוממיות - מילה יחידאית במקרא שמסמלת את הקימה (לעומת הישיבה של "בהר"), אך יותר מכך מובטח בה הקיום (שהוא הישיבה לבטח).

פרשת בחוקות"י מציבה תנאי, ובעצם מאפשרת בחירה בין הליכה על-פי חוק - הליכה שהיא מקוונת בחוק ומעשה, הליכה לקראת שייכות - לבין הליכה בקרי - עוד מופע יחידאי במקרא. ההליכה בקרי היא הביטוי שמצביע על התנהלות של מקריות. אל מול מקוונת החוק ניצבת המקריות שמובילה את האדם לפיזור, ובסופו של דבר למנוסה. העונש על הליכה בקרי הוא פיזור ומנוסה שסופם שביתה ושממה:

וְהָאָרֶץ תִּעָזַב מֵהֶם וְתִרְחַץ אֶת-שִׁבְתֶּיהָ בְּהִשָּׁמָה מֵהֶם וְהֵם יִרְצוּ אֶת-עֲוֹנֵם יַעַן וּבִיעַן בְּמִשְׁפָּטֵי מֵאָסוּ וְאֶת-חֻקֹּתַי גִּעְלָה נִפְשָׁם. מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּקִרֵי מוֹתֵר עַל הַלִּיכָה צְמוּדָה לְזָמַן. הַהֲבַטְחָה הִיא שְׂמִי שְׂמוּתֵר עַל שֶׁבֶת יוֹצֵר שְׂבִיתָה שְׂסוּפָה שְׂמָמָה.

ההליכה "בחוקות"י היא למעשה הזמנה להתקדם וההכרעה לחיות חיים שיש בהם שינוי וממילא - בחירה, דרך שמחייבת שיבה וישיבה, ומבטיחה ביטחון וקוממיות.

לדין ושיחה בבית ובמשפחה:

בין היציאה ממצרים (ספר שמות) למסע

פרשות בהר-בחוקות"י נועלות את ספר ויקרא. ספר ויקרא עוסק בסוגיות של קרבה וריחוק, של התקרבות והקרבה. האדם נמצא במרכז: גופו, משפחתו, ביתו, מחנהו וכוהניו. פרשות בהר ובחוקות"י עוסקות בעם (החברה) ובארץ (האדמה).

פרשת בהר סובבת סביב העיצורים ש' ו-ב': השבה ושיבה, שְׁבִית וּלְשִׁכָּת. ההבטחה בפרשה היא "וישבתם לבטח". כמו כל ההבטחות המקראיות גם כאן ההבטחה מתנית, והתנאי הוא ויתור על הצמיחות - "וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַּר לְצַמְחַת כִּי-לִי הָאָרֶץ כִּי-גֵרִים וְתוֹשְׁבִים אַתֶּם עַמִּדִי". הצורה שבה האדם מכיר בזמניות של בעלותו על הקרקע היא השבת, השמיטה והיובל - פרקי זמן שבהם האדם מכיר בנפרדות של אדמתו ממנו, מחויב לשבות במקום לנצל ומחויב לשוב כדי להשיב.

ישנה דרישה לוותר על ההיצמדות לקרקע לטובת היצמדות לזמן: הקרקע מחייבת עמידה במקום, ואילו הזמן מחייב התקדמות.

פרשת בחוקות"י היא הזמנה נוספת להתקדמות. השורש המוביל בפתיחת הפרשה הוא ה"לך", ושוב נלווה התנאי: אם תלכו בחוקותי... ואם לא תלכו...

את בניה לבי"ס יהודי כדי שיפתחו זהות יהודית משמעותית כמו אביהם. נפגשנו עם רות מסינגר, נשיאת השירות העולמי האמריקני-יהודי, המתמקד במאבק ברעב, בעוני ובתחלואה בקרב ארצות העולם השלישי. חברנו למיזמים "חזון" ו"תורה פראיט" הקושרים בין חשיבה ירוקה ליהדות.

החוויה המשמעותית מכול הייתה הביקור בפרויקט דה-לנסי, פרויקט שיקום אסירים זונות. מיזם זה הפיח משמעות בצמד המילים שכה חביב על יהדות אמריקה "תיקון עולם". מימי סילברט, יהודייה נועזת, הגתה תכנית שיקום המבוססת על מודל המשפחה היהודית שבה

לכל אחד יש תפקיד וכולם דוחפים את אפם לענייני כולם. המעורבות הגבוהה יוצרת תחושת שייכות ומחויבות רבה. מרגע קבלת המשתקם החדש הוא מצטרף ל"מניין", קבוצה קטנה של חברים החונכת אותו. כמה מניינים יוצרים "שבט", וכך לפי "מודל יתרו" מחלקים סמכויות ומשתפים את כולם. למיזם מתקבלים ללא הבדל דת, גזע ומין, וכולם כאחד חוגגים את חג הפסח. אחד הנאומים המרגשים שצפיתי בהם היה נאום החירות של אבריה, נאום שנשא בהג הפסח הקודם. בדמע וצחוק היא שטחה את הוקרתה למיזם ולחונכת הראשית שלה. לאחר מכן היא הובילה אותנו ברחבי השכונה המדהימה שחברי המיזם בנו אבן אבן בכוחות עצמם. מעבדות לחירות - רוב מוחלט של בוגרי התכנית אינם חוזרים לסמים ולרחוב. המספרים של יהדות אמריקה אינם מעודדים: רק כ-20% מאלו המגדירים את עצמם יהודים קשורים בפעילות יהודית כלשהי. ההתבוללות עצומה והקשר לישראל מתרחק ואינו מובן מאליו. אך יחד עם זאת יש לנו בארץ המון מה ללמוד מיהדות הנלחמת על קיומה, המתעוררת בוקר-בוקר בידיעה כי אם לא נקום ונעשה - לא נהיה כאן מחר. במדינתנו הקטנה שבה אף אנו נאבקים על טיפוח הזהות היהודית ואחדותו של עם ישראל, ניתן להתנחם בכך שצדו השלילי של הפלורליזם הוא הסתגרות בבועות, ללא מגע בין קבוצות שונות מאוד. והנה בארץ כל עוד אנו חיים ביחד ולמרות הוויכוחים העזים על שירות צבאי, חנייה וחדרי מיון - לא התייאשו ועדיין אכפת לנו זה מזה.

המפיחה משמעות אחרת לגמרי בפרשנות "מה עניין שמיטה אצל הר סיני?"

המפגש עם הקהילה הגאה היה צפוי ועם זה מפתיע. שם למדנו כי תחושת השייכות היהודית אינה מוגבלת למגדר כזה או אחר. קהילה זו הוקמה על-ידי אנשים שחשו געגוע ואהבה ליהדות, ויום בהיר אחד קמו ועשו מעשה - הקמת בית כנסת לקהילתם. והנה היום מונה הקהילה חברים

רבים - בודדים, זוגות ואף ילדים - ביניהם משפחות נורמטיביות לחלוטין שמצאו כי דווקא כאן התפילה אמתית יותר.

במהלך הסיוור סעדנו בבתיים של אנשים ששימחו את לבנו בקשר החם שיש להם לישראל, כמו נשות הפדרציה של סן-פרנסיסקו, העמלות במהלך השנה לתרום ולהתרים למען עשייה יהודית מקומית ולמען ישראל.

המשכנו את הסיוור במנהטן ניו-יורק, שם בילינו את השבת, מקפצים בין שלוליות, נרטבים ללא מטריות (שומרי השבת נטולי המטריות וחוגגי השבת כי הרוח העיפה אותן). הביקור בבית הכנסת "בני ישורון" היה מחמם לבבות, הן ביופייה של תפילת השבת והן בקבלת הפנים החמה של הרב מטלון וקהילתו. במנהטן שוקקת החיים פגשנו חרדים העובדים למחייתם בחנות B&H לאביזרי צילום, שאינה פתוחה בשבת וחג וכן, היא החנות הגדולה ביותר בעולם לקנייה מקוונת - אפשר לספר לביל"ו סנטר שאפשר להיות רווחיים גם ללא שבתות וחגים).

המכנה המשותף שמצאתי במפגשים המרובים של העשייה הנרחבת היה כדברי המשורר אמיר גלבוע: "פתאום קם אדם בבוקר ומרגיש כי הוא עם ומתחיל ללכת". וכך פגשנו צעירים כמו שרה לפטון היוצרת של סדרת סרטי אנימציה משעשעים על פרשת השבוע, ומבוגרים כמו גשר קלמנסון שהקים פרויקט בני מצווה להנצחת ילדים קורבנות השואה. אלו אנשים שקמו ביום בהיר אחד, והחליטו לעשות מעשה כדי להשפיע על קהל רחב לקשור את גורלו לעם היהודי.

למדנו שיעור של קהילה וחסד בכמה מיזמים מרגשים, ביניהם מניין הורים בבית הספר ברנדייס-הלל, שדרך מסדרונות בית הספר של ילדיהם מצא את יהדותו וחבר יחד להתפלל ולתמוך זה בזה ברגעי שמחה ועצב. הכרנו את הפנים שמאחורי המילה "התבוללות" במפגש עם "רות" של קליפורניה: גם לא-יהודייה, השולחת

השבת חוברות שתי פרשות מספר ויקרא: בהר ובחוקותיי. הראשונה דנה בעיקר בדינים שמייוחדים לתושבי ארץ ישראל - "כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם", ויקרא כה 2, ביניהם דיני יובל, שמיטה וגאולה של קרקע ואדם. הפרשה השנייה עוסקת בברכות קצרות ונעימות שיחולו "אם בחוקותיי תלכו ואת מצוותי תשמרו" וקללות ארוכות ומאיימות: "ואם לא תשמעו לי". מה שמזכיר לי כי גם כהורים אנחנו יכולים לנאום דקות ארוכות נאום שוצף וגועש כאשר ילדינו טועים, ולפטור ב"כל הכבוד" קצרצר כאשר הם עושים משהו טוב...

הפרשה השנייה מקוונת לכלל ישראל ולאו-דווקא ליושבים בציון. אחת הברכות היפות הנה "והתהלכתי בתכם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם", ויקרא כו 21. שתי פרשות אלו קושרות בין עם ישראל שבארץ ישראל ובתפוצות.

בפרשנות שלי הסיפור הוא של העם היהודי ועמיות. העמיות היהודית מהווה תחושה של שייכות לעם, שילוב של דת, תרבות, ערכים, עבר, הווה ועתיד משותפים. העמיות מזמנת לי שוב באורח פלא הזדמנות לדון בחוויות משמעותיות העוברות עליי הקשורות לפרשת השבוע.

לפני כחודש יצאתי לסיוור מאלף במוקדי עשייה יהודית בארה"ב; סיוור זה הוא אחת מנקודות השיא בתכנית "גוונים" של הפדרציה היהודית של סן-פרנסיסקו. מטרתה של תכנית "גוונים" - להרחיב את העשייה הציבורית בפלורליזם יהודי. עוד טרם הנסיעה הכינו אותנו כי צפויה לנו חוויה מרגשת שתשנה את תפיסת עולמנו היהודית, ואכן כך היה. הסיוור החל בסן-פרנסיסקו, העיר שבה נולד סבי האמריקני, העיר שאליה מוביל גשר הזהב והמגדירה בעצם הווייטה פלורליזם נרחב. העיר ידועה בתפיסת עולמה השוויוני כלפי הקהילה הגאה. זוהי גם עיר של מהגרים, ובה התמקדו מחפשי זהב רבים מכל תפוצות היבשת והעולם. עיר בירה מדעית של מעל ל-40 חתני פרס נובל, ומקום עלייה לרגל לאנשי ההיי-טק הבאים לעמק הסיליקון. אולם אנו פנינו לחוויה היהודית, ביקרנו בבית הכנסת "שארית ישראל" - מראשוני בתי הכנסת של התנועה הרפורמית. זהו מבנה יפהפה, המוקף חלונות ויטראז' זכוכית המתארים את סיפורי התנ"ך בעיניים "סופר-פלורליסטיות", כך רואים את מרים ונחמה בצורה כזו המזכירה יותר מרים אחרת מדת אחרת, ואת משה רבנו הנושא את לוחות הברית כשהוא יורד מן ההר האימתני - שאינו הר סיני כי אם פארק "יוסמטי" אשר בקליפורניה. אמנות

של מי התבואה והלחם

התפיסה הפילוסופית שמאחורי ספירת העומר

קצת תרבות

אסנת פרל

"טרטיף"

מאת: זאן בטיסט מולייר
תרגום: יהושע סובול
בימוי: יבגני אריה, תיאטרון "גשר"

"איני מכיר דבר שפל יותר מן החיצוניות המטויחת של הדתיות המזויפת, מן השרלטנים העושים פרסום לדבקותם הדתית ומנצלים להנאתם ללא עונש את מיטב רגשותיהם של הבריות: אנשים אלה, שנשמתם מכורה לאינטרסים, אלה סוחרי הדת המקצועיים".

כולנו בוודאי יודעים על מה דמותו של קליאנט מההצגה "טרטיף" מדברת. נתקלנו בוודאי באחת מתכניות התחקיר בסגנון כלבוטק או שומר מסך, שם מצלמים במצלמה נסתרת אדם חובש כיפה לראשו מוכר אשליות לאנשים תמימים, שמעבירים אליו את כספם בתמורה ל... כלום. מובן שלא תמיד אותו נוכל חובש כיפה, אך קל להם להסתתר במסווה של דת, זה מעמיק את האמון שנותנים בהם.

כך גם במחזה של מולייר "טרטיף", מחזה שכתב במאה ה-17 ועורר עליו את זעמם של אנשי הדת שלמעשה הביאו לכך שההצגה נאסרה לצפייה כך שהעלו אותה רק בבתים פרטיים של עשירים.

מולייר מציג נוכל מקצוען שבמסווה של איש דת נכנס לבתים של אנשים אמידים וקונה את לבו ואמונו של ראש המשפחה. הוא מבטיח לו שהוא יעזור לו ולמשפחתו לתקן את דרכם בעולם הזה כדי להבטיח לו מקום טוב בעולם הבא. בתמורה מעביר לו ראש המשפחה - במקרה שלנו מר אורגון - את רכושו, ואף מתכנן להשיא לו את בתו.

המחזה בנוי על-פי עקרונות הקומדיה דל ארטא, תיאטרון של טיפוסים, סיטואציות מצחיקות, שנינות של השפה, סיבוך קומי וכמובן - סוף טוב, גם אם במקרה של "טרטיף" הסוף הטוב מאולץ ולא נובע ישירות מקו העלילה. כל אלו עטופים בתלבושות, בפאות ותפאורה מרשימה, כראוי לתיאטרון "גשר".

בתרגום של סובול איש הדת הצרפתי מדבר כיהודי חרדי: "הגיע זמן לתפילת מנחה" הוא אומר, ולנו זה נשמע הגיוני אף שמראהו החיצוני לא נראה כלל יהודי, ודאי שלא חרדי.

המחזה של מולייר תמיד רלוונטי, בכל זמן ובכל מקום, וזוהי גדולתו!!!

נקודה זו מעניינת במיוחד לנוכח העובדה כי מצוות ספירת העומר מתחילה, כאמור, בפסח, הוא חג החירות. אליבא דתפיסה זו, דווקא שלילה של רעיון הקניין הפרטי הוא שמאפשר את חירותו האמתית של האדם. דווקא הריסון של יצר הקניין הופך את האדם לחופשי יותר. מדובר בגישה הדומה במקצת לעמדה המרקסיסטית השוללת אף היא את זכות הקניין והטוענת כי הישענות על זכויות קנייניות וזכויות בעלות אינה הופכת את האדם לחופשי יותר אלא גורמת לניתוקו מזולתו, ובכך פוגעת בחירותו.

גישה זו מנוגדת לחלוטין, כמובן, לחלק מן התפיסות הפילוסופיות המודרניות (מבית מדרשו של ג'ון לוק) הגורסות כי רעיון הקניין הפרטי והיכולת להיות בעל זכויות במשאבים מסוימים הם תנאי הכרחי לחירות האדם. הקניין הפרטי הוא שמאפשר לאדם לממש את עצמו ולהוציא את כוחותיו מהכוח אל הפועל.

אין לי העניין והכלים לקבוע עמדתו של מי צודקת ונכונה יותר. אך אני סבור כי הסתכלות על קניין, משאבים, עבודה ועוד מתוך הפריזמה של מצוות העומר כאמור, יכולה להוביל לעמדה ראויה של צניעות וענווה אל מול האלטרנטיבה של "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה".

שבת שלום,

רוני רוזנברג

אב לאביגיל, כיתה ג', מיקה ונעמי כיתה א'

בהלכה היהודית נהוג למנות את הימים שבין חג הפסח לשבועות - 49 יום בסך הכול. מצווה זו קרויה "ספירת העומר". הספירה מתחילה מהיום השני של פסח, היום שנהגו להקריב בו את קרבן העומר בבית המקדש. ביום החמישים חוגגים את חג השבועות על שם שבעת השבועות של הספירה. מקור המצווה נובע מן הפסוק: "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהינה. עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמישים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'" (ויקרא כג, טו-טז).

מדוע קיימת חובת ספירה זו? איזה מהלך מחשבתי מנסה התורה להעביר באמצעות מצוות ספירת העומר המתחילה, כאמור, בפסח ומסתיימת בשבועות? כדי להבין זאת יש לבחון את החובה הקיימת בתחילת ספירת העומר ואת החובה הקיימת בסופה. בתחילת ספירת העומר מצווה האדם להביא לכהן בבית המקדש עומר שעורים, כלומר את התבואה החדשה אשר קצר. לאחר הבאת העומר לכהן יכול האדם לאכול את תבואתו. "כי תבאו אל הארץ אשר אני נותן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן. והניף את העמר לפני ה' לרצונכם ממחרת השבת יניפנו הכהן".

בסוף ספירת העומר - היום ה-49, כאמור - אין האדם מצווה להביא קומץ שעורים אלא לחם: "עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמישים יום והקרבתם מנחה חדשה לה'. ממושבתכם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרנים סלת תהינה חמץ תאפינה בכורים לה'". כלומר, האדם מצווה להקריב לה' בתחילה את תבואתו ולבסוף את לחמו. חלה כאן תנועה מחומר הגלם (התבואה) ואל המזון, האוכל עצמו שעבר תהליך יצירתי על-ידי האדם (הלחם). נוכח האמור, המשמעות הפילוסופית העומדת, לדעתי, בתשתית מצוות ספירת העומר היא כי הן החומר הגולמי והן המזון שעובד על-ידי האדם שייכים לאלוהים. במילים אחרות, מצוות ספירת העומר היא, למעשה, דחייה קונספטואלית של רעיון הקניין הפרטי. ולמה רק קונספטואלית? כיוון שמובן מאליו שגם לפי היהדות יכול האדם למכור את נכסיו, להוריש אותם וכו'. אך יחד עם זאת, מצוות שונות, כגון הבאת העומר כאמור, לקט, שכחה ופאה ואף שמיטה ויובל המצוינות בפרשתנו מבקשות להזכיר לאדם כי בסופו של דבר "לי כל הארץ". אלוהים הוא בעל הבית האמתי של הכול.

הפנינג יום העצמאות

גני קשת, יחד עם כל גני הילדים במושבה שרים ורוקדים לכבוד החג

פרק 25 - התיקון של אופיר

תעלומת מטמון הברון

יהודה זלצברג

* כל האירועים והדמויות בסיפור בדיוניים לחלוטין, אך עלילת הסיפור נסמכת בחלקה על עובדות נכונות בהיסטוריה של המושבה מזכרת בתיה.

שחיפשה את חידת הפסוקים, וקיווה שאופיר יגלה לו מידע נוסף על החידה או על האוצר הסופי. הפעם בחר להימנע מתוקפנות וללכת בדרכי נועם, שיטה שפעלה כמטה קסם על אופיר הפגוע. פרופסור יפתח צפון המשיך לדבר כאילו אינו יודע דבר על הקשר של אופיר לאוצר, "כרגע אני עובד על פענוח של ממצא מרתק. זה נראה כמו כתב חידה המורכב מסדרה של פסוקים. זיהיתי את הכותב - זהו רבי אברהם יעקב גלמן, אחד מהמתיישבים הראשונים במזכרת בתיה, וכעת אני מחפש רמז שיבהיר לי מהי משמעות הפסוקים הללו ומהו סודם."

אופיר הביט בפרופסור בחשדנות, בזמן שהאחרון המשיך בדבריו, "יש לי מידע שלפיו לך או לחברך עשוי להיות מידע שיקדם את המחקר הזה. האומנם?" בשלב זה הבין אופיר מיהו האדם הניצב מולו וחכך בדעתו במהירות כיצד לפעול. הוא הטיח בפרופסור, "אתה האדם שתקף את החבר שלי לפני כמה ימים, נכון? בגלל זה היד שלך בגבס!". יפתח צפון שמר על קור רוחו ואמר בשקט, "אני חושב שהוכחתי לך עכשיו שאני יכול להיות אדם נחמד". אופיר הרהר לעצמו לרגע. "זה הזמן לתיקון", החליט לעצמו, ואמר לחוקר, "לא אכחיש, יש לי מידע שיכול לעזור לך, אבל אגלה לך אותו רק בתנאי אחד". החוקר הרים גבות מופתעות נוכח תעוזתו של הילד, "מה התנאי?". אופיר אמר בהחלטיות, "שתשתף אתנו פעולה במציאת האוצר ותאפשר לנו לקבל את עיקר המזכה (קרדיט) על חשיפתו". החוקר הפטיר בגיחוך מזלזל, "אתה מבקש ממני לוותר על הכבוד העצום שייפול בחלקי כשאדווח לעולם על מציאת האוצר. המטמון הזה הוא הזדמנות של פעם בחיים! אין סיכוי שאסכים לתנאי שלך. הוא לא הוגן." "מה שלא הוגן הוא שאנחנו גילינו על האוצר לפניך ועכשיו אתה רוצה את כל התהילה לעצמך. אין בעיה, תסתדר בלי העזרה שלי." ואופיר התחיל לצעוד לכיוון מדרגות היציאה מן המרתף כשהחוקר חזר בו, "רגע, עצור. מאוד ייתכן שגם אתם תידרשו לסייע ממני בהמשך החיפוש אחר המטמון. אחרי הכול, אני מומחה לתקופת העלייה הראשונה ויודע על ההיסטוריה של המושבה יותר מכל אחד אחר. אני מוכן לשתף אתכם פעולה, אבל אתם צריכים להתחשב גם בי. אם אכן נגיע אל האוצר, אני מציע שנציג את זה כגילוי משותף שלכם ושלי, מה דעתך?". אופיר חשב שהרעיון מוצלח למדי, אך אמר לפרופסור, "תן לי להתיעץ עם חברי החברה שלי ואחזור אליך עם תשובה". הפרופסור נאלץ להסכים ולהמתין לתשובת הילדים.

המשך יבוא...

לדלים יקרים, הקיץ הישראלי מסוגל להעביר אנשים על דעתם. רק כך אפשר להסביר מדוע גיל, ילד עדין ורגיש ברוח ימות השנה, התנפל על אופיר חברו בגסות והביך אותו מול שאר ילדי חבורת "מטמון הברון", עד שנמלט אופיר ודמעות בעיניו לחפש מפלט מהבושה שמילאה אותו. רצתה יד המקרה והנה פגש באתר הבאר של מזכרת בתיה דווקא את פרופסור יפתח צפון, האדם היחיד (מלבד ילדי החבורה, כמובן) שיודע על דבר קיומו של אוצר התכשיטים של הברון רוטשילד ומנסה להיות הראשון לחשוף את האוצר ולזכות בתהילה מדעית. אך דא עקא, אופיר לא הכיר את הפרופסור ולא ידע כלל שהאדם היידידותי שפגש זה עתה הוא אותו אדם שתקף את מאיר בשעת לילה כשבוע קודם לכן. מה יעשה החוקר לאופיר? האם אופיר יגלה לפרופסור את הפתרון לחידה של גלמן?

לאחר מנוסתו של אופיר ניסו החברים לדבר על לבו של גיל ולהרגיעו, אך הלה היה נסער עדיין ועזב את החבורה מאחור בדרכו אל ביתו. ילדי החבורה שנתרו החלו לדון בתוצאות המשבר הבלתי צפוי שזה עתה צץ משום מקום. הם ניסו להבין מדוע התפרץ גיל על אופיר ומה היה מהלך הדברים שהוביל לכך. כולם הסכימו שאופן התנהגותו של גיל היה לא מקובל ומאוד לא אופייני לאופיו נעים ההליכות. הם חשו אמפתיה לאופיר, וכיוון שלא ידעו לאן נמלט, החליטו לשלוח לו מסרון בזו הלשון: "חבל שברחת, מצטער, אנחנו אתך". הכול חששו אופיר יודע כנראה את הפתרון לחידת הפסוקים של גלמן, אך העדיף שלא לגלות אותו בשל התקרית עם גיל. שושנה אמרה: "אני מקווה שהוא יחזור אלינו בקרוב ויגלה לנו את הפתרון כדי שנוכל להתקדם למציאת האוצר לפני שהפרופסור הזה ישימ את הידיים עליו..."

פרופסור יפתח צפון שמ את ידו הלא-מגובסת על שולחן העבודה שלו ואמר לאופיר, "וזו הפינה שלי במוזאון". החוקר הזמין את אופיר לבוא אתו למרתף המוזאון להראות לו כמה פריטים היסטוריים הקשורים לבאר של מזכרת בתיה, שמ נפגשו זמן מה קודם לכן. הפרופסור גילה כבר מהתחקיר הראשוני שביצע לאופיר בדרך, כי הילד אכן משתייך לחבורה